

Αρ. Φακ.: ΑΥΤ. 15/2021

**Τοποθέτηση Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων ως Εθνική Αρχή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
(NHRI), αναφορικά με το δικαίωμα στην ουσιαστική διασφάλιση
της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, και της ανάγκης για
καλλιέργεια κουλτούρας σεβασμού της**

Λευκωσία, 8 Δεκεμβρίου 2021

1. Μέσα από δημοσιεύματα του ημερήσιου τύπου της περασμένης εβδομάδας, ενημερωθήκαμε για την εμπρηστική επίθεση που πραγματοποιήθηκε εναντίον του Τεμένους Μπουγιούκ Τζαμί στη Λάρνακα στις 2 Δεκεμβρίου 2021.

2. Συγκεκριμένα με βάση το Filenews:

«... Η Αστυνομία που διερεύννησε το περιστατικό, είχε συγκεντρώσει μαρτυρίες περιοίκων που είδαν τον Σύρο να κρατεί μια ελληνική εφημερίδα και να επιχειρεί να βάλει φωτιά στην είσοδο του τζαμιού. Την ενέργεια αυτή επιβεβαίωσε και ο ίδιος ο ιμάμης του τζαμιού, ο οποίος ανέφερε ότι οι χριστιανοί εξέφρασαν τη στήριξή τους για τα όσα συνέβησαν. Σύμφωνα με πληροφορίες του «Φ», ο Σύρος είχε έρθει στην Κύπρο από την Ελλάδα το 2016 με βάση τη συμφωνία μετεγκατάστασης που έχουν οι δύο χώρες...» και σημειώνει πως δεν είχε κανένα ρατσιστικό κίνητρο το περιστατικό.

3. Παρότι φαίνεται ότι το όλο θέμα ήταν ένα ατυχές συμβάν, εντούτοις με αφορμή την έκταση που έλαβε για σκοπούς συζήτησης, κρίνεται σκόπιμο και απαραίτητο όπως γίνει αναφορά εκ νέου, στο θέμα των ενεργειών που στρέφονται κατά χώρων λατρείας οποιασδήποτε θρησκείας και μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μου ως **Εθνική Αρχή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (NHRI).**

4. Τονίζω εξ αρχής ότι, σε καμία περίπτωση δεν διαφεύγουν της προσοχής μου τα όσα δημοσιεύθηκαν σε σχέση με το πρόσωπο που

προχώρησε στην επίθεση καθώς και στα κίνητρά του, τα οποία φαίνεται να είναι προσωπικά και όχι ρατσιστικά και επομένως δεν θα αποτελέσουν αντικείμενο σχολιασμού από πλευράς μας.

5. Εντούτοις δε, θεωρώ ότι, από το πρόσφατο, πιο πάνω, περιστατικό, αναφύεται η ανάγκη για περαιτέρω καλλιέργεια κουλτούρας σεβασμού των χώρων λατρείας οποιασδήποτε θρησκείας, οι οποίοι αποτελούν μέρος και της εγχώριας πολιτιστικής κληρονομιάς και είναι αναγκαίο να τυγχάνουν σεβασμού από τον κάθε διαμένοντα του τόπου.
6. Συναφώς, και σε συνέχεια σχετικής Τοποθέτησής με ημερ. 28/2/2021¹, κρίνεται, υπό τις περιστάσεις, απαραίτητο να γίνει υπενθύμιση ως προς τις βασικές αρχές που διέπουν το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας και της υποχρέωσης για διασφάλιση της ομαλής εκδήλωσης όλων των θρησκευτικών πεποιθήσεων, όλων των προσώπων που διαμένουν σε ένα κράτος στα πλαίσια μίας σύγχρονης δημοκρατικής κοινωνίας, όπου δυνατό να συνυπάρχουν διαφορετικές θρησκείες με κυρία αντανάκλαση το σεβασμό του χώρου λατρείας.
7. Κρίνεται, επιπρόσθετα, απαραίτητο να υπογραμμιστεί η ανάγκη για σεβασμό και διαφύλαξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος και της διατήρησης της ιστορικής μνήμης του τόπου, τόσο χάριν της παρούσας γενεάς όσο και των μελλοντικών.
8. Ως εκ τούτου σημειώνεται εκ νέου ότι:

¹ ΑΥΤ 6/2021

- Το δικαίωμα στην ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας αποτελεί θεμελιώδες ατομικό δικαίωμα, το οποίο διασφαλίζεται τόσο από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας² όσο και από αριθμό διεθνών συνθηκών, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,³ η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου⁴ και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.⁵
 - Βασική προϋπόθεση για την πραγμάτωση της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης είναι η ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας μέσω, ειδικότερα, της λατρείας σε συγκεκριμένους λατρευτικούς χώρους.
9. Υπό το φως των πιο πάνω θα πρέπει να τυγχάνει σεβασμού, **η πολιτιστική κληρονομιά, ως οικουμενική αξία και δικαίωμα τόσο των τωρινών και μελλοντικών γενεών, συνδέοντας ανθρώπους και κοινωνίες με τις ρίζες τους και την πολιτιστική τους ταυτότητα συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.**
10. Η ουσιαστική διασφάλιση της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, επιβάλλει την **καλλιέργεια και εμπέδωση των αξιών του αλληλοσεβασμού της διαφορετικότητας και ειδικότερα, της θρησκείας, της παράδοσης και της πολιτισμικής κληρονομιάς κάθε προσώπου ή ομάδας προσώπων.**

² Άρθρο 18

³ Άρθρο 18

⁴ Άρθρο 9

⁵ Άρθρο 10

Εισήγηση:

11. Γι' το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη η συνέχιση και εντατικοποίηση δράσεων και πολιτικών, με στόχο την προώθηση και ουσιαστική εμπέδωση των πιο πάνω αρχών και αξιών και την προστασία της κοινωνίας ευρύτερα από επιθετικές πράξεις καθώς και διάδοση της γνώσης για την πολιτιστική κληρονομιά σε όλους ανεξαιρέτως τους διαμένοντες στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μαρία Στυλιανού-Λοττίδη
Επίτροπος Διοικήσεως
και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Εθνική Αρχή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων